

دوماهنامه طنز سرسوزن / شماره ۴ / مهر و آبان ۹۸
تحت لیسانس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی (ره)

طنز دانشنامه

طنز چیست؟

چه چیزهایی خیلی خنده‌دار است؟!

سلام سلام!!!
سرسوزنیا! میدونم خیلی وقته منتظر ما بودید
خبرای خوبی براتون داریم این شماره با شماره‌های قبلی
فرق می‌کنه (چطور؟؟)
ما بهتون می‌گیم
می‌دونید طنز از کجا اومده؟؟
اصلا طنز شجره‌نامه داره؟؟
شک نکنید (هورا!!!)
همه مطالب در مورد طنز رو می‌تونید در ویژه‌نامه ما بخونید
کلی مطالب جذاب و آموزنده.

مثل همیشه مارو همراهی کنید...
ارادتمند انسیه زرواسی

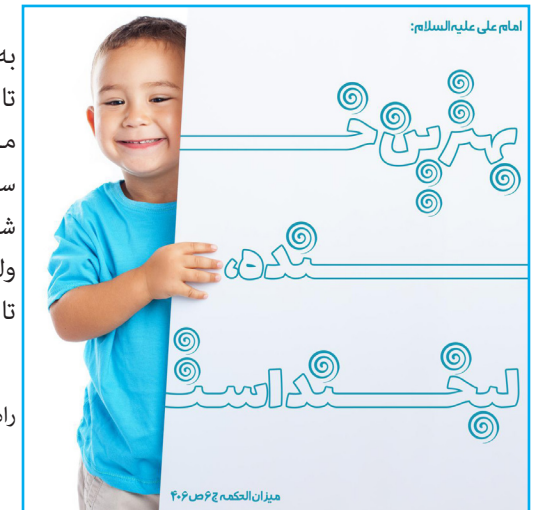
سخن سردبیر

به نام او که غم را آفرید
تا ما با سر سوزن بزنیم تارومارش کنیم
ما جُک نمی‌گیم اما جَک میندازیم زیر
سختیا
شیرین عسل هم نیسیم
ولی به تلخیا عسل می‌زنیم
تا راحت‌تر قورتشون بدیم...

راه‌های ارتباط با سرسوزنی‌ها:

@sarsoozan
@sar_soozan

سرخسوزن

- سخن سردبیر..... ۳
طنز چیست؟..... ۴
چه چیزهایی خیلی خنده‌دار است؟!..... ۶
یک قلب کتاب..... ۸

دوماهنامه طنز سرسوزن

تحت لیسانس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی (ره)

شماره ۴ / مهر و آبان ۹۸

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: معصومه رحمانی / مهندسی بهداشت
حرفه‌ای ۹۵

سردبیر: انسیه زرواسی / پرستاری ۹۶

نویسندگان و گردآورندگان این شماره: انسیه زرواسی، حدیث
نبی‌پور / پرستاری ۹۶ | محدثه رامین / ایمنی ۹۵، معصومه رحمانی
طراح لوگو: محدثه رامین

طراح جلد و صفحه آرا: معصومه رحمانی

روابط عمومی: زهرا ابراهیمی / پرستاری ۹۶

طنز چیست؟

هر طنزی خنده‌دار است اما هر نوشته خنده‌داری طنز نیست و ممکن است هجو، هزل یا فکاهه باشد!

گردآورنده: معصومه رحمانی

مفهوم طنز ادب انتقادی نوعی از ادبیات متعهد و مسئول است که نویسندگان را وامی‌دارد تا به امید اصلاح و تغییر نگرش فرد و جامعه به مسائل اجتماعی بنگرد و آن‌ها را با زبانی شیرین، و چه بسا تلخ و در قالب انتقاد بیان کند.

یکی از انواع ادب انتقادی طنز است و طنزپرداز متعهد با دیدن بیماری‌ها، ضعف‌ها و کاستی‌های اجتماعی، همانند پزشکی حاذق، برای درمان این بیماری‌ها و حتی قطع عضو فاسد آن از تیغ برنده‌ی طنز مدد می‌گیرد و درعین حال، لبخندی آرامش‌بخش نیز بر لب‌ها می‌نشاند تا نیش و نوش را در هم آمیزد و درمان را سرعت بخشد. طنزپرداز نکته‌یاب، عیب‌ها و مفاسد جامعه را

معمولاً بزرگ‌تر از آنچه هست جلوه می‌دهد و این بزرگ‌نمایی لازمه کار اوست؛ زیرا به وسیله آن، مخاطب را به تفکر و چاره‌اندیشی برمی‌انگیزد. طنزپرداز می‌کوشد به جای استفاده از جمله‌های مستقیم و جدی، دیدگاه‌های خود را به‌طور غیرمستقیم، مطایبه آمیز و کنایه آمیز، اما مؤثر و گیرا بیان کند.

ابزار اصلی طنزپرداز زبان هنرمندانه است. او این زبان را برای خلق اندیشه‌های ظریف یا نظیره‌گویی بر سروده‌های مشهور، ضرب‌المثل‌ها، اصطلاحات و تعبیرات مربوط به عرف و آداب و رسوم قشرهای گوناگون جامعه به کار می‌گیرد و با آشنایی‌زدایی و هنجارشکنی مطلوب و مطبوع، سخنی دیگر

می‌آفریند تا سخن قدیم را جامه‌ای نو پوشاند و تأثیر بیشتری در خواننده و شنونده بگذارد. در مقام تشبیه، قلم طنزنویس و زبان طنزگو به منزله‌ی کارد جراحی است نه چاقوی آدمکشی؛ زیرا با همه تیزی و برندگی‌اش نه‌تنها کشنده نیست بلکه موجب بازگشت تندرستی به بدن است. طنزنویسی و طنزسرایی کار هر نویسنده و شاعری نیست. این هنر علاوه بر استعداد نویسندگی و شاعری و خوش فهمی و هوشیاری، ظرافت طبع می‌خواهد. نتیجه‌ی این ظرافت را می‌توان در تأثیر اشعار طنزآمیز یافت که در عین سادگی، موجبات انبساط خاطر خواننده را فراهم می‌سازند. آثار انتقادی، به‌خصوص سروده‌های انتقادی،

در تمام دوران‌ها دیده می‌شود ولی رواج آن در ادب فارسی متقارن است با دوره‌های آشفته‌ی تاریخ ایران یعنی قرن‌های ششم و هفتم و هشتم. پیش از آن هجو و هزل رایج بوده که غالباً هم جنبه‌ی شوخی و هم تعرض به مخالفان داشته است اما رکاکت و زشتی آن‌ها به دوره‌های بعد نمی‌رسد.

هدف از طنز خنداندن نیست بلکه نیشخند است که غالباً کنایه آمیز و توأم با خشم و قهری است که با نوعی شرم و خویشتن‌داری همراه می‌شود. طنز خنده‌آور اما عبرت‌آموز است و نارواستیز. بنای آن شوخی و خنده است اما نه خنده‌ی شادمانی بلکه خنده‌ی تلخ، جدی و دردناک، همراه با سرزنش و کم‌وبیش زننده و نیش‌دار

که با ایجاد ترس و بیم، خطاکاران را به خطای خود متوجه می‌سازد و معایب و نواقصی را که در حیات اجتماعی پدید آمده است، برطرف می‌کند.

بررسی تفاوت‌های طنز با هزل و هجو طنز در پرده است و متین، درحالی‌که هجو صریح است و وقیح. طنز نوعی تنبیه اجتماعی است و هدف آن اصلاح و تزکیه است نه مدح، نه ذم و قدح و مردم‌آزاری. هزل با رکاکت لفظ و دشنام و عدم رعایت عفت کلام توأم است و قصد شاعر در بیان آن ایجاد خنده و مسخره کردن است اما اگر در طنز خنده‌ای باشد، خنده‌ی علاقه و دلسوزی است. ناراحت می‌کند اما ممنون می‌سازد و کسانی را که معروض آن‌اند، به

اندیشه و تفکر وامی‌دارد. هزل نگرشی منفی برای تخریب شخصی است، با زبانی تند همراه با ناسزاگویی و کلمات رکیک؛ درحالی‌که طنز هدف دیگری دارد و آن، اصلاح و سازندگی است. به نظر من می‌توان چنین نتیجه گرفت:

هجو در برابر مدح قرار دارد و هزل در برابر جد. هجو: به تمسخر گرفتن عیب‌ها و نقص‌ها به‌منظور تحقیر از روی غرض شخصی. طنز: به تمسخر گرفتن عیب‌ها و نقص‌ها به‌منظور تحقیر از روی غرض اجتماعی.

هزل: شوخی رکیک به‌منظور تفریح و شادی. فکاهه: شوخی معتدل به‌منظور تفریح و شادی.

چه چیزهایی خیلی خنده دار است؟!

گردآورنده: محدثه رامین

ترکیب می شود؛ مثلاً ممکن است بدشانشی در ضمن غافلگیرکننده هم باشد: مثال ۲: رئیس یک شرکت قرار بود روز بعد با هواپیما به مسافرت برود. نگهبان شرکت شب، موقع نگهبانی، در خواب دید که هواپیمای رئیسش سقوط کرده است. وحشت زده از خواب پرید و باینکه هنوز صبح نشده بود، قضیه خوابش را برای رئیسش تعریف کرد. رئیس شرکت نیز روز بعد دیگر با آن هواپیما به سفر نرفت. آن روز در ضمن خواب نگهبان شرکت درست از آب در آمد: هواپیمایی که قرار بود با آن مسافرت کند سقوط کرد و همه مسافران آن کشته شدند! رئیس شرکت هم فوری نگهبان را احضار کرد و دستور داد پاداش هنگفتی به او بدهند و بعد اخراجش کنند! نگهبان شرکت با عصبانیت از رئیس شرکت پرسید: «آخر چرا؟! من که شما را از مرگ...»

رئیس شرکت گفت: «بله، به همین دلیل هم پاداش گرفتی. اما متأسفانه موقع انجام وظیفه خواب بودی!»

شش اصل طنزنویسی
کونین ولف
ترجمه محسن سلیمانی

می خندند: وقتی که چیزی را می شنوند یا می بینند و از تعجب جا می خورند [یا غافلگیر می شوند] و نیز به بدشانشی خودشان یا آدم های دیگر. ما وقتی می بینیم دو چیز به هم نمی خورند یا باهم جور در نمی آیند، جا می خوریم و می خندیم؛ مثلاً وقتی ببینیم عالی جناب پاپ روی تخته اسکیت سوار شده و دارد به سرعت می رود، از تعجب می زنیم زیر خنده؛ چون خلاف توقع ماست. درواقع وقتی تخته اسکیتی به سرعت از کنارتان رد می شود، توقع دارید ببینید یک پسر بچه روی آن است نه عالی جناب پاپ! مردم به بدشانشی آدم ها هم می خندند: بدیاری ثروتمندها و آدم های مشهور، یا آدم های فقیر یا بعضی از اقوام و نژادها یا حتی خودتان. در این نوع طنزها نویسنده ها یکی را آلت دست می کنند تا همه به او بخندند. یک دقیقه به لطیفه هایی که اخیراً شنیده اید فکر کنید. این لطیفه ها چه کسی را دست می انداختند؟ جورج بوش یا سارکوزی را؟ فرانسوی ها یا اسکاتلندی ها را؟ یا کسانی را که لطیفه گوش می کنند؟ در طنز اغلب غافلگیری با بدشانشی

فردی و چه به صورت انسان نوعی است. لطیفه ها و حرف های خنده دار خیلی از طنزنویسان درباره خودشان است؛ مثلاً مارک تواین بیزاری اش را از ورزش این جور ی بیان می کند: «وقتی میل شدیدی نسبت به ورزش پیدا می کنم، دراز می کشم و استراحت می کنم تا هوای ورزش از سرم بیفتد!» مسلماً شما هم از این جملات خنده دار از قصد یا به طور تصادفی گفته اید. زندگی خود ما پر از اتفاقاتی است که می شود آن ها را به داستان طنز یا لطیفه تبدیل کرد. دنبال این جور داستان ها باشید. شما در چه زمینه ای صاحب نظر و در چه کاری وارد هستید؟ برنامه نویسی رایانه؟ شکار؟ باغبانی؟ در هر زمینه ای ما آدم خبره ای هستیم، ویژگی های لازم را داریم تا در آن زمینه لطیفه بسازیم. در حقیقت این کار تخصص شماست. ارما بامیک سال ها درباره مادرها لطیفه گفت و هیچ وقت هم کم نیارود. مردم کلاً به طنزهای شما (چه این طنز از درون شما جوشیده باشد و چه نتیجه نظریه های شما درباره دنیایی باشد که در آن زندگی می کنیم)

چه چیزهایی خیلی خنده دار است؟! متأسفانه طنز فوری زیر میکروسکوپ می میرد. برای همین آزمایش و تجزیه و تحلیل آن مشکل است! طنز در نهایت از درون آدم سرچشمه می گیرد. برای اینکه استعداد شوخ طبعی خودتان را رشد دهید و در این کار قوی شوید، باید بررسی کنید و ببینید چه چیزهایی در وجود خودتان خنده دار است. خصلت های عجیب شما چیست؟ عادت ها، تعصبات، افکار و نوع نگرش های منبع بزرگی برای مطالب طنزآمیز است. شما از چه چیز دیگران عصبانی می شوید؟ این عیب های دیگران را به شکلی اغراق آمیز نشان دهید. به علاوه قضیه را برعکس کنید و تنفر خودتان را بررسی کنید. بدشانشی های شما در زندگی چیست؟ ببینید دست سرنوشت اخیراً چه شوخی هایی با شما کرده. هیچ یک از ما آدم کاملی نیستیم. نقطه ضعف های ما باعث می شود همه به ما بخندند. چند تا لطیفه درباره خودتان بنویسید. طنز همان نظریه های صادقانه ولی دردناک درباره خودمان چه به صورت

نویسنده: حدیث نبی پور

feyzbook®

فیض بوک

به شما کمک می کند تا با دوستان و
بستگان خود بخندید.

اگه به دنبال خوندن یه کتاب سیاسی-اجتماعی بی دردسر و بدون دستگیری هستید، به شما کتاب فیض بوک آقای ناصر فیض رو پیشنهاد میکنیم.

اگه شما کتابهای دیگری در این حوزه خوندید و الان دارید پیش خودتون میگرد این کتابم مثل اوناست، جواب قاطع ما به شما اینه که خیر!!!! شما کاملاً در اشتباه به سر میرید.

اگر به دنبال کشف جزئیات و پی بردن به پشت پردههای وقایع سیاسی همچون قضیه مادر چاوز یا گرونی ماشین و همه چیز هستید، حتماً تو این کتاب اطلاعات محرمانه‌ای رو به دست خواهید آورد ^_^

تو این کتاب اصطلاحات، جملات و کلمهها اینقدر نزدیک به زبان محاوره و ساده بیان شدن که گاهی حس میکنید آقای فیض این عبارات رو از گروه تلگرامی کلاس دانشگاهتون یا حتی دایرکت اینستاتون کپی کرده...!